

صیغه در قم: اینجا همه چیز زیر چادر است

گزارشی از گسترده‌گی سنت «ازدواج موقت» در مهمترین شهر مذهبی ایران

خودش را سمیه معرفی می‌کند. چادر گل دار مشکی‌اش را کپی گرفته. می‌گوید یک نگاه حلال است و بعد برای چند لحظه چادر را کنار می‌زند.

زنی است با صورتی گرد، بینی کوچک، چشمانی مشکی، چانه‌ای که گود افتاده، لب‌هایی قرمز اما چروک و صورتی پر از چین. می‌گوید: «۲۷ سال دارد.» اما به نظر می‌رسد ۳۵ ساله داشته باشد. او یک زن بیوه است که دوست دارد صیغه شود.

صیغه نوعی ازدواج در اسلام است که در آن زن و مرد برای مدت و زمانی خاص و با مهریه مشخص که خود تعیین می‌کنند به عقد هم در می‌آیند یا در اصطلاح بر هم محرم می‌شوند.

سمیه با گرفتن پول به عنوان مهریه صیغه مردان می‌شود. «۱۰ هزار تومان برای یک روز، ۵۰ هزار تومان برای یک هفته و یک سکه برای یک ماه.»

اینجا قم است و سمیه در زیر یکی از رواق‌های حرم حضرت معصومه نشسته است.

چندی پیش مصطفی پورمحمدی وزیرکشور ایران در همایش حجاب در قم اعلام کرده بود که باید صیغه در کشور با جدیت گسترش یابد. او گفته بود باید فکری به حال شهوت پسران ۱۵ ساله کرد و راه حلش این بود که روحانیان و مسئولان حوزه، کاری بکنند.

آدرسی که وزیر کشور برای حل مشکل صیغه می‌دهد، اشتباه نیست؛ در قم بیشتر افراد، از عکاس‌های دور حرم گرفته که عکس شما را با گل دسته می‌گیرند تا مغازه دار و حتی عابران پیاده همگی برای صیغه یک نظر مشترک دارند: «بروید پیش شیخ‌ها.»

شیخ‌ها همان روحانیان و طلبه‌هایی هستند که عبا و عمامه می‌پوشند.

حمید که در نزدیکی حرم و در قلب شهر مغازه دارد می‌گوید: «روزی ۲۰، ۳۰ نفری آدرس صیغه می‌گیرند. از پسرهای جوان ۱۶، ۱۷ ساله گرفته تا مردهای ۴۰، ۵۰ ساله.»

او می‌گوید: «ما هم آدرس شیخ‌ها را می‌دهیم. هرچی باشد آن‌ها در امور شرعی وارد هستند و زن‌هایی را می‌شناسند که دوست دارند صیغه شوند.»

قم به خاطر جای گرفتن حوزه‌های علمیه و مدرسه‌های دینی مختلف مثل فیضیه و حضور مراجع تقلید، مهم‌ترین شهر مذهبی ایران است و بیشترین تعداد روحانیون و طلبه‌ها در آن زندگی می‌کنند. با راه رفتن در خیابان‌های شهر می‌توان حضور ملموس آن‌ها را حس کرد.

روحانیانی با آلبوم عکس زنان

محمود یک طلبه جوان است که ۸ سالی است در حوزه علمیه درس می خواند و درحجره زندگی می کند. او می گوید: «بعضی از شب ها هست که بچه ها در مورد صیغه با هم حرف می زنند و شوخی می کنند.»

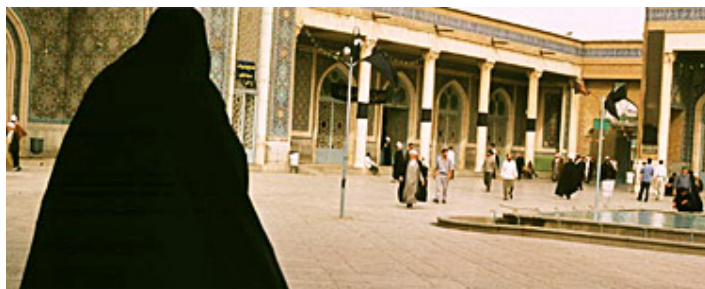
او می گوید: «طلبه ها شماره تلفن روحانیانی را دارند که زن های صیغه ای را می شناسند و آلبوم هایی را دارند که عکس این زن ها در آن هاست. این روحانیان با گرفتن روزی ۱۰، ۱۵ هزار تومان افراد را صیغه می کنند و صیغه نامه می دهند.»

محمود ادامه می دهد: «تا حالا کسی را صیغه نکرده ام اما دوستی دارم که سالی دو، سه نفر را صیغه می کند تا هم نیاز جنسیش برطرف شود، هم ثوابی برده باشد و هم کمک خرجی به یک زن بی پناه کرده باشد.»

البته روحانیان و طلبه هایی هم هستند که وقتی به آن ها برای صیغه مراجعه می کنید اظهار بی اطلاعی می کنند. بعضی از آن ها هم می گویند: «این ها واقعیت ندارد. اگر دیدید به ما هم آدرس بدهید.»

به جز روحانیان، راه های دیگری هم در قم وجود دارد تا بتوان به زن هایی که دوست دارند با گرفتن پول زن موقت افراد بشوند رسید.

حرم و اطراف آن یکی از مهمترین مکان ها برای یافتن این زنهاست. البته به قول یکی از نگهبانان حرم باید «این کاره باشی» تا آن ها را در بین زائران تشخیص دهی.

این نگهبان می گوید: «معمولا ساعت های پنج تا هفت بعدازظهر می آیند و زیر رواق ها و گوشه حیاط می نشینند. شب های پنجشنبه هم تعداد آن ها زیاد می شود.»

در نزدیکی ورودی ۲۱ حرم، زنی روی زمین نشسته و مردی دو زانو رو به روی اوست. زن تسبیح می اندازد و با مرد صحبت می کند. مرد از بین دفتر کوچکی که در دست دارد عکس سه در چهار و رنگی پسری را به او نشان می دهد.

چند لحظه بعد مرد پشت عکس شماره ای می نویسد و آن را هم به زن می دهد و از کنار او بلند می شود. دانه های تسبیح همچنان در دست زن پایین و بالا می شوند.

اکبر مردی که در کنار زن نشسته بود، می‌گوید: «به دنبال زنی برای صیغه می‌گردم. یک سالی است که زنم را طلاق داده‌ام. پسر ۱۲ ساله دارم و امکان ازدواج هم ندارم.»

او می‌گوید: «خانم گفت خودش مریض است و نمی‌تواند کاری برای من بکند اما زن‌هایی را می‌شناسد که دوست داند صیغه بشوند. عکس و شماره من را گرفت تا به آن‌ها بدهد.»

خانمی که اکبر با او حرف زد به نظر می‌رسد حدود ۵۰ سال داشته باشد. رنگ صورتش زرد است و چشم‌هایی خمار دارد و بخش از دندان‌هایش ریخته است.

به جز حرم یکی دیگر از محل‌های تجمع زنانی که دوست داند صیغه شوند، قبرستان شیخان است. قبرستانی که در بین قمی‌ها به صیغه مشهور است.

شیخان، قبرستانی مشهور برای صیغه

قبرستان شیخان قم - عکس: رادیو زمانه

شیخان قبرستانی کوچک شاید به اندازه یک زمین بسکتبال است که دور تا دور آن عکس شهدا جای گرفته و در وسط آن بسیاری از روحانیان سرشناس دفن شده‌اند.

در این قبرستان سه آرامگاه هم وجود دارد که یکی از آن‌ها متعلق به میرزاده قمی از روحانیون مشهور است.

«دور آرامگاه میرزاده قمی جمع می‌شوند. اگر روزهای وسط هفته یا پنجشنبه‌ها بروید حضور آن‌ها را خوب حس می‌کنید؛ زن‌های چهل، پنجاه ساله به بالایی که دوست دارند صیغه بشوند.» این‌ها را علی می‌گوید که عبا‌ی قهوه‌ای و عمامه‌ای سفید به سر دارد.

او می‌گوید: «این زن‌ها را بیشتر مردها و روحانیانی که سن و سالی از آن‌ها گذشته است و یا همسرانشان به سفر رفته‌اند صیغه می‌کنند.»

اما به جز حرم و شیخان برای پیدا کردن زن صیغه‌ای در قم راه دیگری هم وجود دارد. در شهر موسسه‌هایی هستند که می‌توانند به شما برای ازدواج موقت و دائم کمک کنند.

موسسه‌هایی مثل بنیاد ازدواج فاطمه زهرا در چهار راه سجادیه. روی ورودی این موسسه نوشته شده: «بنیاد ازدواج و خدمات فرهنگی فاطمه زهرا. ارائه مشاوره خانواده و ازدواج. انجام تحقیقات علمی و تبلیغاتی. همسریابی. ازدواج افراد مجرد. آموزش و کتابخانه. مراجعه برای عموم برادران و خواهران.»

در قم جز این موسسه‌ها که می‌توانند مراجعان را برای پیدا کردن همسری موقت کمک کنند، موسسه‌ها و دفترهایی هم هستند که می‌توانند به سوالات شرعی در زمینه‌های مختلف از جمله صیغه هم پاسخ دهند.

چند تا از این دفترها در حرم حضرت معصومه جای گرفته است؛ از جمله دفتری که در زیر یکی از رواق‌ها است و در ورودی آن نوشته شده دفتر پاسخ به سوالات شرعی.

روحانی‌ای که در یکی از این دفترها نشسته و با تلفن برای مردم استخاره می‌گیرد، می‌گوید: «صیغه، جوان‌ها را از گناه دور می‌کند و ثواب دارد. جوان‌ها باید به جای اینکه دوست دختر که حرام است پیدا کنند صیغه کنند تا به گناه نیفتند. نماز را هیچوقت ترک نکنند و در مجالس مذهبی شرکت کنند. با دوستانشان در مورد مسائل جنسی حرف نزنند تا بتوانند نیازهای جنسی خود را کنترل کنند.»

البته این روحانی که ریش های بلند ولی تنکی دارد یک راهنمایی هم می کند: «بهتر است جوان ها بروند پیش مادر خود گریه کنند تا برای آن ها زن بگیرند، چون به خیلی از زن هایی که صیغه می شوند نمی شود توجه کرد اینها پیش مردهای مختلفی می خوابند و مریضی دارند. این ها ایبیز (ایبیز را ایبیز تلفظ می کند) دارند.»

البته به جز این دفترها، در شهر قم کتاب های بسیاری هم مثل کتاب «احکام ازدواج موقت و دائم» چاپ شده است که در آن ها مراجع به سوالات شرعی افراد از جمله سوالاتی در مورد صیغه جواب داده اند. سوالاتی مثل: «آیا ازدواج موقت با دختران اروپایی بدون اجازه پدر آن ها جایز است؟» «آیا فواحش را می توان صیغه کرد؟»

شهری مثل شهرهای دیگر

«قم هم مثل شهرهای دیگر شده، فقط همه چیز زیر چادر است.»

یک بسیجی، از اهالی منطقه صفائیه قم

هیچ آماری از میزان صیغه در شهر قم وجود ندارد اما آمارهایی که برخی از مرکزهای ازدواج از میزان صیغه در قم ارائه می دهند و همچنین شمار مراکزی که افراد برای ازدواج موقت به آن ها مراجعه می کنند، نشان از گستردگی صیغه در شهر دارد.

مسئول یکی مسافرخانه ها در نزدیکی حرم می گوید: «فقط روزی دو، سه مورد و ماهی چهل، پنجاه مورد به مسافرخانه من مراجعه می کنند و ما هم طبق قانون به آن هایی که صیغه نامه دارند پذیرش می دهیم.»

او می گوید: «البته برخی از این افراد مشکلاتی را هم درست می کنند. بعضی وقت ها با هم دعوا می کنند و صدای دعوی آن ها بالا می رود و بعضی وقت ها هم سر و صداهای عجیب در می آورند.»

اما در قم بسیاری از افراد از جمله جوان های عادی ترجیح می دهند به جای صیغه، روابط آزاد یا به گفته خود «بازار آزاد» را تجربه کنند.

سیاوش که موهای خود را مدل «دیوید بکام» زده و لباسی قرمز به تن کرده می گوید: «سه تا دوست دختر دارم که با یکی از آن ها هم رابطه جنسی دارم. چرا باید بروم یک زن مطلقه یا بیوه را صیغه کنم. مگر می توانم با یک زن ۳۰ ساله پارک یا سینما بروم.»

او می گوید: «قم هم مثل همه جا نقاطی دارد که خیلی از دخترها و زن هایی که دوست دارند خود فروشی کنند آن جا جمع می شوند و دیگر نیازی به صیغه نیست.» یکی از مشهورترین این نقاط در قم، زیر پلی در نزدیکی میدان جانبازان در خیابان صفائیه و خیابان ساحلی است.

پسری بسیجی که اهل همین منطقه است می گوید: «نمی دانم چرا با این زن ها برخوردی نمی شود. قبلا بسیج همه این ها را می گرفت اما چند وقتی است برخوردها کم شده است.»

او می گوید: «قبلا روزی چند نفر از آن ها را می گرفتیم. اینجا شهر مذهبی است و نباید این وضعیت را داشته باشد. باور کنید خیلی از این ها اهل قم نیستند. فقط قم، بازاری برای کار آن ها شده است.»

او می گوید: «قم هم مثل شهرهای دیگر شده، فقط همه چیز زیر چادر است.»